BAZI EDATLAR أهم أدوات

1- آمين : *Kabul et!* anlamında emir fiilidir.
2- الآنَ : *Şimdi* anlamında zaman zarfı olarak gelir.
3- آنفاً : *Yakında* anlamlında zaman zarfı olarak gelir.
4- أبداً : *Ebedi* anlamında gelecek zaman zarfıdır.
5- آه : Üzüntü ifadesi olarak kullanılan fiilimsi isimdir.
6- إجماعا : *Topluca, icmaen* anlamında mastar.
7- أجلْ : *Evet* anlamında cevap harfidir.
8- جميعاً : Tekit olarak mensubtur.
9- إذ ذاك : *İşte böylece!* anlamında إذْ zarf, ذاك mübteda.
10- إذما : Cezm eden şart harfi.
11- أصلاً : *Aslında* anlamında zarfı zaman veya hal üzere mensubtur.
12- أفٍّ : Sıkıntı ifadesi olarak kullanılan fiilimsi isimidir.
13- ألا : Başlangıç ve dikkat çekme harfidir.
14- اللَّهُمّ : *Ey Allahım!* Anlamında münada..
15- إليك : *Al!* veya *uzaklaş!* Anlamında kullanılan emir fiili isimidir.
16- أم : Atıf harfidir.
17- أمّا : Şart, fasıl ve takid harfidir.
18- إمّا : Fasıl ve vav-ı atıftan sonra tercih harfidir.
19- أمس : *Dün* anlamında zarfı zamandır.
20- أن : إنّ' den muhaffefe olarak masdariye, müfessire veya zaid olarak gelir.
21- أهلاً وسهلاً : *Hoş geldin!* Anlamında mahzuf fiilin mefulü bihidir. Takdiri: حللتَ أهلاً ونزلتَ سهلاً
22- أيّضا : *Aynı şekilde* anlamında mefulü mutlak veya haldir.
23- أيّم الله : Yemin ismi. *Allah'ın yemini (sağ) kasemimdir* anlamındadır.
24- إيهِ : *Devam et!* veya *çabuk ol!* anlamında emir fiili ismidir.
25- إيها : *Sus!* anlamında emir filli ismidir.
26- بأجمعهم : Hepsi anlamında, ب (ba) zaid, أجمعهم tekid ifadesidir.

27- البتّة : *Elbette*. Mastar olarak isimi mensub.
28- بخ. : *Güzel görüyorum* anlamında fiil ismidir.

29- بسْ : *Yeter* anlamında emir fiili ismidir.
30- بطآن : *Yavaşladı* anlamında mazi fiili ismidir.
31- بعدُ : *Sonra* anlamında zaman zarfıdır.
32 – بغتةً : *Ansızın* anlamında mastar, hal üzere mensub.
33- بَيْدَ : *Ancak* anlamında istisna üzere mensub.

34- تارةً : *Bazen* anlamında zarf veya mastar.
35- تبّاً : Mahzuf fiilin mefulü mutlakıdır. *Allah ona hüsran ve helak versin!* anlamındadır.
36- تترى : *Peş peşe gelen, ardışık* anlamlarındadır. Hal üzere mensubtur.
37- تعساً : *Helak* anlamında mahzuf fiilin mefulü mutlakıdır.

38- جدّاً : *Cidden* anlamında hal veya mazhuf mastarın sıfatıdır.
39- جمعاء : Tekit olarak kullanılır.

40- حاشا : Tenzih ve istisna edatıdır.
41- حذار : *Kaçın! Sakın!* anlamında emir fili ismidir.
42- حقّاً : *Hakkan* anlamında mefulü mutlaktır.
43- حمدا : *Hamden* anlamında mefulü mutlaktır.
44- حيَّ : *Gel!* anlamında emir fiili ismidir.

45- خاصّةً : *Hassaten, özellikle* anlamında mefulü mutlaktır.
46- خلا : İstisna edatıdır.
47- خلافاً : *Hilafına* anlamında mefulü mutlaktır.

48- دائماً : *Daimen* anlamında zaman zarfıdır.
49- دونك :*Al!* anlamında emir fiili ismidir.
50- ذات : *Sahip manasında* (ذو) edatının müennesidir.

51- رويدَ : *Ağır ol!* anlamında emir fiili ismidir.
52- ريثَ : *Gecikmek, oyalanmak* anlamında zaman zarfıdır.

53- سبحانَ : Tenzih ifadesi olarak mefulü mutlaktır.

54- سرعانَ : *Çabuk ol!* anlamında mazi fiili ismidir.
55- سمعاً وطاعةً : *İşitip itaat etmek* anlamında mefulü mutlaktır.
56- شتّانَ : *Ayrıldı* anlamında mazi fili ismidir.

57- صه : *Sus!* anlamında emir fili isimi.
58- ضحىً : Zarfı zamandır.

59- طوالَ : *...boyunca* anlamında zarf.

60- طوعاً وكرهاً : *İsteyerek ve istemeyerek* anlamında mastardır.

61- عجباً : Şaşırma ifadesi, mefulü mutlaktır.
62- عدا : İsitsna harfidir.
63- عليك : *Sana gerekir, bırakma!* anlamında emir fiili ismidir.

64- غالباً: *Çoğunlukla* anlamında isimdir.
65- غداً : *Yarın* anlamında zaman zarfıdır.
66- غَيْر : İsitisna edatıdır.

67- فرادى : *Tek tek* anlamındadır. Hal olarak mensubtur.
68- فضلاً : *Bunun yanında, üstüne üstelik* anlamlarında kullanılır.
69- فقط : الفاء tertib içindir. قط *yeter!* anlamında fiil ismidir.

70- قاطبةً : *Hep beraber, hep birden* anlamında hal olarak mensubtur.
71- قطُّ : Mazi fiilden sonra *hiç, asla!* anlamlarında kullanılır.

72- كذا : *Yine, aynı şekilde* anlamlarında kullanılır.
73- كأيّن : *Nice, çok* anlamında çokluk edatıdır.
74- كافّةً : *Tüm* anlamında hal üzere mensuptur.
75- كلا وكلتا : *İkisi birden, her ikisi de* anlamında manevi tekid edatıdırlar.
76- كم : İki ayrı anlamda kullanılır. *Soru ismi ve ne kadar, nice* anlamında çokluk ismi olarak.
77- كما : *Aynı şekilde, ayrıca* gibi anlamlarda kullanılır.
78- كيفَ : Soru edatıdır

79- كيفما : Şart – ceza edatıdır.

80- كرّتين : *İki kera!* anlamında mastardır.

81- لبيكَ : *Emret, buyur geldim!* anlamlarında kullanılır.

82- لدنْ : عِند gibi zaman ve mekân zarfıdır.

83- لديّ : *Benim yanımda* anlamında zarftır.

84- لولا : *Olmamış olsa* anlamındadır.

85- ليت شعري : Temenni ifadesidir.

86- ليلَ نهارَ : *Gece gündüz* anlamında zaman zarfıdır.

87- مذ : Zaman zarfı ve harfi cer olarak kullanılır.

88- مرارا : *Tekrar* anlamında kullanılır.

89- مرحباً : Mefulu mutlaktır.

90- معَ : *Beraber* anlamında zarftır.

91- مكانكَ : *Yerinde dur!* Anlamında emir fiili ismidir.

92- مه : *Yapma, etme!* Anlamında emir fiili ismidir.

93- مهما : *Her ne ki!* anlamında şart edatıdır.

94- ناهيك : *Nerde kaldı ki..* anlamında hal olarak mensubtur.

95- ها : *İşte!* anlamında işaret ismi ve cümle başlarında kullanılan tembih harfidir.

96- هاتِ : *Ver!* Anlamında emir fiili ismidir.

97- هبْ : *Varsay k!i* anlamında camid fiildir.

98- هلُمَّ : *Beri gel, beri getir!* Anlamında emir fiili ismidir.

99- هلمّ جرّاً : *Gel!* anlamında emir fiili ismidir.

100- هيّا : *Çabuk ol!* Anlamında emir fiili ismidir.

101- هيهاتَ : *Uzak oldu* anlamında mazi fiili ismidir.

102- وا : Nudbe edatıdır. *Vay!* Anlamında kullanılır.

103- وراءك : *Geride kal!* Anlamında emir fiili ismidir.

104- ويْ : Hayret ifadesidir.

105- ويحٌ – وَيْلٌ : *Vay haline! Helak olsun!* Anlamlarında kullanılır.

106- يا : Nida edatıdır.

107- يداً بيدٍ : *Elden ele* anlamındadır..

تمّ بحمدأﷲ تعالى....

Mart, 2009
Oktay Yılmaz